

РЕШЕНИЕ

№ 4206

гр. София, 26.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 23 състав,
в публично заседание на 22.05.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Антоанета Аргирова

при участието на секретаря Емилия Митова, като разгледа дело номер **2903** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-чл.178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), вр. чл.40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ).

Образувано е по жалба на Д. В. К. против отказ за предоставяне на обществена информация, инкорпориран в писмо изх.№9000536 от 02.03.2023 година на председателя на Софийския районен съд, постановен по заявление с вх.№29001025/15.02.2023 година за достъп до обществена информация по реда на ЗДОИ, подадено от жалбоподателката.

Във връзка с жалбата жалбоподателката излага от фактическа страна, че понастоящем е студентка 2 курс в СУ „Св. К. О.“, специалност „Право“. С образователен, професионален и личен интерес, тъй като е и майка на 5-годишно дете, се опитва да следи постановени съдебни актове, които имат отношение към предмета на Тълкувателно дело № 1/2021 г. ОСГК на ВКС (по въпросите: „Допустимо ли е ненавършило пълнолетие дете да направи отказ от наследство и представлява ли той отказ от права по смисъла на чл. 130, ал. 4 СК?“; бел. на съдията), по което предстои да бъде публикувано тълкувателно решение. В публикация в интернет видяла извадки, цитирани от гражданско дело пред СГС № 8844/2022 г. по относим с предмета на тълкувателното дело казус. На 11.02.2023 г. изпраща на определения за целта електронен адрес: [електронна поща], съгласно Заповед РД-01-5496/06.11.2018 г. на председателя на СГС по утвърдения образец Заявление за достъп до обществена информация (Приложение 1 към жалбата). На същата дата 11.02.2023 г. била

уведомена, че изпратеното на този електронен адрес изявление няма правно значение и няма да бъде взето предвид от съда (Приложение 2 към жалбата). Затова на 13.02.2023 г. подава заявлението чрез Системата за сигурно електронно връчване (ССЕВ) на Министерството на електронното управление. На 14.02.2023 г. получава отговор изх. № РД-21- ЗДОИ-1/2023 г. от съдебен помощник при СГС г-н Н. Д. (Приложение 3), с което е уведомена, че: „Молбата на заявителя се явява основателна, доколкото исканата информация е с обществен характер“ и ѝ са предоставени подробни указания как да достъпи информацията по електронен път.

След като се запознава с така предоставената обществена информация, установява, че представлява решение на въззивна инстанция, с което се потвърждава Решение № 3178/09.04.2022 г. постановено по гр.д. № 18175 по описа за 2022 г. на СРС. С цел да се запознае с постановеното решение на първоинстанционния съд, на 15.02.2023 г. изпраща на електронната поща на СРС заявление за достъп до обществена информация. Не получава отговор и затова на 16.02.2023 г. изпраща същото заявление чрез ССЕВ като на същата дата получава отговор, че заявлението вече има входящ номер в СРС № 29001025/15.02.2023 г. (Приложение 4). На 02.03.2023 г. получава писмо с изх. № 9000536/02.03.2023 г. от председателя на СРС, с което ѝ се отказва отказан достъп до исканата обществена информация.

Наведените основания за оспорване са по чл.146, т.3, т.4 АПК-съществено нарушение на административнопроизводствени правила и противоречие с материалноправни разпоредби. Основанието по т.3 на чл.146 АПК е аргументирано с доводи, че не бил спазен 14-дневния срок по чл.28, ал.1 ЗДОИ. Противоречието с материалноправни разпоредби се аргументира с липсата на една от предпоставките в хипотезата на чл.4, ал.1 ЗДОИ, а именно предвиден специален ред в друг закон за търсене, получаване и разпространяване на поисканата от ответника обществена информация. В тази връзка се позовава на чл. 64, ал. 1 от Закона за съдебната власт (ЗСВ), съгласно който актовете на съдилищата, с изключение на тези по наказателни дела, с които подсъдимият е осъден да изтърпи съответно наказание се публикуват незабавно след постановяването им на интернет страницата на съответния съд при спазване изискванията за защита на личните данни и Закона за защита на класифицираната информация. ЗСВ не съдържа други ограничения, които да допускат изключение от свободния достъп и ограничаване на публичността, които да се прилагат за поисканата от жалбоподателката от СРС обществена информация. Цитирана била Наредба № 4 от 16.03.2017 г. за воденето, съхраняването и достъпа до регистъра на актовете на съдилищата, която в чл.13 изрично посочва производства, които допускат изключение от свободния достъп и ограничаване на публичността, като заявената обществена информация според председателя на СРС попадала в посочените с.н. изключения. Цитираният подзаконов нормативен акт обаче бил нищожен, като издаден от некомпетентен орган. Разпоредбата на чл. 360т ЗСВ определяна, че наредбата се приема съвместно от Пленума на Висшия съдебен съвет и министъра на правосъдието, а видно от обнародването на акта в ДВ, актът бил издаден единствено от представляващия Висшия съдебен съвет: г-н Д. У.. Правото за достъп до обществена информация съгласно ЗДОИ още по- малко може да бъде ограничавано с Правилник (цитираният Правилник за администрацията в съдилищата). Законовата делегация на чл. 342, ал.2 ЗСВ изключва възможността с този подзаконов нормативен акт да бъде ограничено горепосоченото субективно право.

В съдебно заседание пред АССГ жалбоподателката се явява лично и моли за

уважаването на жалбата по изложените в нея съображения.

Ответникът-председателят на Софийския районен съд не депозира писмен отговор в 14-дневен срок-чл.163, ал.2, вр.чл.152, ал.1 АПК и не се представлява в съдебно заседание. Преди с.з. на 22.05.23 година, а именно на 18.05.23 година по делото е депозирано становище от Т. Д.-ръководител на сектор „Правно обслужване“, като пълномощник без представителна власт (без приложено пълномощно в изпратената от ответника на съда преписка или към становището), поради което съдът приема това процесуално действие за неизвършено.

Административен съд София- град, след като обсъди релевираните с жалбата основания и събраните по делото доказателства и служебно на основание чл.168, ал.1, вр.чл.146 от АПК провери изцяло законосъобразността на обжалвания акт, намира следното от фактическа и правна страна:

Фактическите твърдения на жалбоподателката се подкрепят от приложените към жалбата доказателства, а и не се оспорват от ответника, поради което съдът ги приема за установени.

С процесното заявление жалбоподателката е поискала по реда на ЗДОИ да ѝ бъде предоставена следната информация: „Копие в електронен формат на Решение № 3178/09.04.2022 г. постановено по гр. д. № 18175 по описа за 2022 г. на СРС със заличени лични данни или друга защитена по закон информация.“

В заявлението е посочено, че информацията се иска във формата на копие на технически носител по ел.поща.

С оспорения пред АССГ акт е постановен отказ да се предостави исканата информация по реда на ЗДОИ, като е посочено, че същата може да бъде получена по реда на чл.77 от Правилника за администрацията в съдилищата (ПАС).

Посоченото от ответника основание за упражненото правомощие да постанови отказ е чл.4, ал.1 ЗДОИ, съгласно който „всеки гражданин на Република България има право на достъп до обществена информация при условията и по реда, определени в този закон, освен ако в друг закон е предвиден специален ред за търсене, получаване и разпространяване на такава информация“.

Изложените съображения за осъществяване на приложеното правно основание да се откаже предоставянето по реда на ЗДОИ информация са, че съгл. чл. 360н, вр.чл. 360с, ал. 2 от Закона за съдебната власт (ЗСВ), Висшият съдебен съвет води единен електронен публичен регистър на съдебни актове на съдилищата, като всеки има право на свободен и безплатен достъп до обявените в регистъра актове при спазване на изискванията за защита на личните данни. Изключение от свободния достъп и ограничаване на публичността се допускало при изрично посочените производства в чл. 13 от Наредба № 4 от 16.03.2017 г. за воденето, съхраняването и достъпа до регистъра на актовете на съдилищата.

На интернет-страницата на Софийския районен съд се публикуват съдебни актове постановени в защита и санкция на спорни граждански и наказателни отношения, включително и онези, които слагат край или пречат по-нататъшното развитие на производството, независимо от вида на съдебния акт (решение, определение или разпореждане), освен ако не са от категорията актове, чието публикуване не се допуска. Съдебни актовете на съда се публикуват при спазване изискванията за защита на личните данни и Закона за защита на класифицираната информация. Публикуването на актовете се извършва по начин, който не позволява идентифицирането на физическите лица, упоменати в тези актове. Актовете по дела,

които засягат гражданския или здравния статус на лицата, се публикуват без мотивите им. При нужда от специфична преценка относно публикуване на съдебен акт или неговото обезличаване становище относно необходимостта от публикуване или обезличаване на данни в съдържанието на подлежащия за публикуване акт се дава от съдията-докладчик или съответния заместник-председател и ръководител на отделение.

Исключването на публичността на съдебните актове не ограничава достъпа на лицата, които имат правен интерес да се снабдят с препис от тях.

Съгласно разпоредбите на чл.77, ал.2 и ал.4 от Правилника за администрацията в съдилищата (ПАС), страните по делата и техните представители осъществяват правото си на достъп до информацията в производствата по реда на процесуалните закони, а лицата, които не са страни по делото, имат правата на страните при наличие на законен интерес, заявен с мотивирана писмена молба.

Съгласно чл.78, ал.2 ПАС, копия от приложените към делата книжа се издават от съдебната администрация в деня на поискването им или най-късно на следващия ден в случаите по чл.78, ал.4, изречение второ ПАС. Страните и техните представители могат сами да копират и фотографират книгата по делото при извършване на справка. Копия от приложения към делото книжа се предоставят на адвокат, който не е пълномощник на страна по делото, въз основа на писмена молба и след разпореждане на съдията- докладчик.

При тези фактически установявания, съдът обуславя следните правни изводи:

Жалбата е допустима.

Налице са положителните условия, съотв. липсват пречките, свързани със съществуването и упражняването на субективното публично право на жалба по чл.159 АПК. Жалбата е подадена срещу акт, който подлежи на съдебно оспорване /чл.40, ал.1 ЗДОИ/ и от надлежна страна, процесуално легитимирана да го направи-заявителят, засегнат от постановления отказ /чл.147, ал.1 АПК/. Подадена е и при спазване на преклузивния 14-дневен срок по чл.149, ал.1 АПК, вр.чл.40, ал.1 ЗДОИ.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна, по следните съображения:

Съгласно чл.2, ал.1 от ЗДОИ, обществена информация по смисъла на този закон е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. По дефиницията на чл.9 ЗДОИ, обществена е информацията, създавана и съхранявана от органите и техните администрации. В закона са разграничени два вида обществена информация-официална и служебна. Официална е онази информация, която се съдържа в актовете на държавни и общински органи, издавани в изпълнение на техните законово установени правомощия-чл.10 от ЗДОИ. Служебна е информацията, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация и по повод дейността на органите и техните администрации-чл.11 от ЗДОИ.

В случая видно директно от твърденията изложени в жалбата, заявеният интерес, чието удовлетворяване се търси с подаденото по реда на ЗДОИ заявление не е заявителят да си състави мнение за осъществяването на правораздавателна власт от Софийския районен съд. Заявеният за удовлетворяване интерес-„с образователен, професионален и личен интерес, тъй като е и майка на 5-годишно дете, се опитва да следи постановени съдебни актове, които имат отношение към предмета на

Тълкувателно дело № 1/2021 г. ОСГК на ВКС“ - не е защитеният от чл.2, ал.1 ЗДОИ интерес.

Съдебната власт е част от държавната власт, като органите на съдебната власт са длъжни да осигуряват откритост, достъпност и прозрачност на действията си по реда на този закон и на процесуалните закони-чл.5, ал.2 ЗСВ. Именно посочената норма на чл.5, ал.2 ЗСВ придава на ЗСВ смисъла на "друг закон" съгл. чл.4, ал.1 ЗДОИ, който изключва приложението на ЗДОИ.

В случая е безспорно, че жалбоподателката е поискала копие от съдебен акт, а съгл. чл.360н, ал.1 ЗСВ, регистърът на актовете на съдилищата, наричан по-нататък "регистърът", е електронна база данни, съдържаща актовете, които слагат край на производството пред съответната инстанция или подлежат на самостоятелно обжалване.

Нормата на чл.360с, ал.2 ЗСВ предвижда, че всеки има право на свободен и безплатен достъп до обявените в регистъра актове при спазване на изискванията за защита на личните данни.

Правото да се търси и получава информация, а следователно и правото на достъп до информация за всеки и за обществото в цялост е гарантирано от Конституцията на Република България-чл.41, от Хартата на основните права на Европейския съюз-чл.11, от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи-чл.10.

Регламент (ЕС) 2016/679 (Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) от 27 април 2016 г., ОВ от 4.5.2016, L 119/1/ следва линията на засилена защита на физическите лица във връзка с обработването на личните данни и едновременно тази на поддържане на равновесие с другите основни права, в частност със свободата на изразяване и информация.

Следователно поставя се въпросът за търсене и намиране на баланс между двете защитими равностойни права-на неприкосновеност на личния живот (елемент от което е и правото за защита на личните данни) и на свобода на словото и право на информация. За да се намери равновесната точка между тях, националният законодател предвижда, че не подлежат на обявяване в регистъра актовете, с които се разкрива защитена от закон тайна и мотивите към тях и други актове, определени от пленума на Висшия съдебен съвет-чл.360о, ал.3 ЗСВ.

Съгласно чл.360т ЗСВ, Пленумът на Висшия съдебен съвет и министърът на правосъдието приемат наредба за воденето, съхраняването и достъпа до регистъра.

На основание законовата делегация е приета Наредба № 4 от 16.03.2017 г. за воденето, съхраняването и достъпа до регистъра на актовете на съдилищата. Че наредбата е приета от Пленума на Висшия съдебен съвет, обратно на доводите на жалбоподателя, е видно от § 1 заключителните разпоредби към нея и т. 38 от Протокол № 10 от 16.03.2017 г., който е публично достъпен на официалната страница на В.. Освен това, в съотв. с установената съдебна практика на ВАС, косвеният съдебен контрол върху административни актове (индивидуални, общи и нормативни), които могат да бъдат пряко оспорени пред административните съдилища е недопустим.

От изложените от ответника съображения, а и поради неуспешния опит на съдията по делото, следва да се приеме, че в регистъра по чл.360с ЗСВ няма свободен

достъп до Решение № 3178/09.04.2022 г. постановено по гр.д. № 18175 по описа за 2022 г. на СРС. От изложените от органа в оспорения акт съждения не става ясно кое е конкретното приложено за това ограничение основание. Този порок е съществен, но неотносим към предмета на делото, поради което не обуславя отмяната на акта, предмет на оспорване-отказ да се предостави по реда на ЗДОИ горепосочения съдебен акт. След като изводът на ответника за неприложимост на ЗДОИ на основание чл.4, ал.1 ЗДОИ е съответен на действителното правно положение, то постановеният от него отказ по подаденото от жалбоподателката заявление за достъп до обществена информация по реда на ЗДОИ е материално законосъобразен. Предметът на административното производство е определен от заявлението, с което е сезиран органа. Произнасянето му по този предмет е съответно на приложеното от ответника правно основание-чл.4, ал.1 ЗДОИ.

Следва да се посочи още, че издаването на оспорения акт след срока по чл.28, ал.1 ЗДОИ не е съществено нарушение на административнопроизводствените правила, обуславящо отмяната му на това основание. Безрезултатното му изтичане формира мълчалив отказ и поражда правото за оспорването му. Ако формираният мълчалив отказ е бил оспорен и последва издаването на изричен отказ, то последният автоматично се приема за предмет на оспорването, в съотв. с установената задължителна съдебна практика.

С оглед на гореизложеното и като не констатира друго (невъведено с жалбата) основание по чл.146 АПК, съдът отхвърля оспорването.

Воден от горезложеното и на основание чл.172, ал.2 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 23-ти състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д. В. К. против отказ за предоставяне на обществена информация, инкорпориран в писмо изх.№9000536 от 02.03.2023 година на председателя на Софийския районен съд, постановен по заявление с вх.№29001025/15.02.2023 година за достъп до обществена информация по реда на ЗДОИ, подадено от жалбоподателката.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно оспорване (чл.40, ал.3 ЗДОИ).

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на преписи от него по реда на чл. 137 от АПК.

СЪДИЯ: